

Nr 612

Av herrar **Fälldin** och **Nilsson** i Tvärålund, om höjt statsbidrag till Svenska fåravelsföreningen.

I årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln angående befrämjande av husdjursaveln m. m. refereras delar av den utredning rörande fårskötselns lönsamhet och produktionsbetingelser som lantbruksstyrelsen verkställt på uppdrag av Kungl. Maj:t. Därav framgår att en välordnad fårskötsel i många fall är ett fullgott alternativ till mjölkproduktion och till köttproduktion genom uppfödning av ungnöt och att avsättningsmöjligheterna för fårskötselns produkter ger utrymme för en ökning av fårskötsel. Utredningen konstaterar vidare, att jordbrukarnas ofta ringa erfarenhet av fårskötsel i många fall utgör ett hinder för fårskötselns utveckling även i fall där förutsättningarna för denna i övrigt är gynnsamma och att endast en utökad rådgivnings- och upplysningsverksamhet kan avhjälpa dessa svårigheter. I samarbete med hushållningssällskapen har Svenska fåravelsföreningen i detta sammanhang en viktig uppgift. Utredningen konstaterar, att föreningen utger en tidskrift, biträder hushållningssällskapen vid anordnandet av kurser och anordnar själv kurser i fårskötsel.

I sin framställning om anslag för nästa år framhåller lantbruksstyrelsen, att den för budgetåret 1959/60 kunde höja bidraget från 13 000 till 13 800 kronor genom omfördelning av anslagen till avelsföreningar och liknande organisationer. Styrelsen föreslår, att anslaget för 1961/62 till Svenska fåravelsföreningen höjes till minst 20 000 kronor och att medelsramen höjes i motsvarande grad.

Departementschefen säger sig dela lantbruksstyrelsen uppfattning, att fårskötselns problem bör beaktas i större utsträckning än vad nu är fallet, och konstaterar att fårskötselns får anses vara ett värdefullt komplement till jordbruksproduktionen i de delar av landet där naturliga förutsättningar finnes.

Med tillfredsställelse konstateras, att departementschefen fastslagit att stöd skall kunna lämnas fårskötselns genom statliga lånegarantier i syfte att underlätta övergång helt eller delvis till denna form av specialproduktion. Men samtidigt är vi angelägna om att — liksom lantbruksstyrelsen i sin utredning konstaterat — framhålla att endast en utvidgad rådgivnings- och upplysningsverksamhet kan avhjälpa de svårigheter som beror på jordbrukarnas ofta ringa erfarenhet i de områden där utvecklingen i övrigt har stora möjligheter.

Jordbrukets utredningsinstitut har i dagarna slutfört en grundlig undersökning angående fårskötselns ekonomi. Därav framgår, att fåren i regel ger

samma eller bättre resultat än ungnötsuppfödning, medan mjölkproduktionen endast kan konkurrera på mycket högt avkastande beten, d. v. s. åkerjord som kan användas för krävande grödor såsom vete och oljeväxter. Utredningen visar också, att ett gott tekniskt resultat är en grundförutsättning för ett gott ekonomiskt resultat, d. v. s. att endast en utvidgad upplysningsverksamhet kan medföra en rationell utveckling av produktionen.

Det ökande fårintresset under de senaste åren, vilket återspeglas i att fårstammen under åren 1958—1960 har ökat med 15 %, om man undantar »fårlänet» Gotland, och totalt med 12 %, korresponderar väl med de goda kalkylresultat som framkommit i utredningen. I vissa fall har under senare år korna slagits ut. Därvid frigöres ofta resurser i form av betesmarker och byggnader. I många sådana fall är fårskötseln ett lämpligt alternativ. En annan möjlighet är att lägga hela gården i fårbete och låta familjen helt eller delvis sköta fåren, medan mannen har sin huvudsakliga sysselsättning vid sidan av jordbruket.

Mot denna bakgrund finner vi det synnerligen angeläget, att fårskötseln i ett skede av stark expansion ges en ur tekniska och ekonomiska synpunkter rationell inriktning. I likhet med lantbruksstyrelsen anser vi att större resurser bör ges Svenska fåravelsföreningen, så att denna kan genomföra sina viktiga uppgifter. Vi finner sålunda angeläget, att lantbruksstyrelsen får ett ytterligare ökat anslag av 20 000 kronor för att kunna höja statsbidraget till Svenska fåravelsföreningen från 13 000 till 33 000 kronor för budgetåret 1961/62.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta att till befrämjande av husdjursaveln m. m. för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 2 320 000 kronor, innebärande en ytterligare uppräknings med 20 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1961

Thorbjörn Fälldin

Jan-Ivan Nilsson

i Tvärälund